

інформації по підприємству в цілому; контроль і правильність документування тощо.

Отже, аудит витрат по центрах відповідальності при трансфертному ціноутворенні не розглядався науковцями. Хоча багато аудиторських фірм пропонують зараз послуги щодо організації трансфертного ціноутворення на підприємствах, але жодна з них не хоче ділитися досвідом перевірки трансфертного ціноутворення і витрат на підприємствах. Це ускладнює процес перевірки, що призводить до пошуку шляхів ефективного проведення аудиту кожним аудитором самостійно.

Жарікова О. О.,
здобувач кафедри аудиту,
ДВНЗ «Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана»,
старший викладач кафедри обліку та аудиту,
Севастопольський національний технічний університет

ВПЛИВ ГАЛУЗЕВИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ ПІДПРИЄМСТВ СУДНОРЕМОНТУ НА АУДИТ НЕОБОРОТНИХ АКТИВІВ

Питання методики та організації аудиторської перевірки необоротних активів, вивчення особливостей її проведення на підприємствах різних організаційно-правових форм досліджували вітчизняні вчені Н.Т. Білуха, Ф.Ф. Бутинець, Я.А. Гончарук, Н.І. Дорош, В.П. Завгородній, В.О. Зотов, Л.П. Кулаковська, О.А. Петрик, І.І. Пилипенко, Ю.В. Піча, О.Ю. Редько, В.С. Рудницький, В.Я. Савченко, Д.Є. Свідерський та ін.

У своїх працях О.А. Петрик, В.Я. Савченко, Д.Є. Свідерський зазначають, що проведення аудиту необоротних активів є відповідальним етапом аудиту діяльності підприємства взагалі, що зумовлено складністю та важливістю обліку складових таких активів, їх значним впливом на фінансові показники підприємства [1].

Якщо аудиторська перевірка необоротних активів замовлена підприємством окремо, тоді за характером виконаної аудиторської роботи вона розглядатиметься як аудит фрагменту фінансової звітності судноремонтного підприємства. Його загальна мета полягає в набутті впевненості, що фінансова звітність, зокрема розділ I «Необоротні активи», складений у відповідності до П(С)БО, а для підприємств — публічних акціонерних товариств — і за МСФЗ.

Спираючись на вимоги Закону України «Про аудиторську діяльність» [2] із змінами та доповненнями, зазначимо, що метою аудиторської перевірки необоротних активів є одержання належних і достатніх аудиторських доказів про те, що їх облік відповідає нормативно-правовим актам України, Положенням (стандартам) бухгалтерського обліку, Міжнародним стандартам фінансової звітності, а фінансова звітність про необоротні активи є достовірною в усіх суттєвих аспектах.

Зазначимо, що на планування та виконання аудиторського завдання не може не впливати специфіка діяльності судноремонтних підприємств, яка пов'язана із: їх організаційно-правовою формою, які за більшістю є публічними або приватними акціонерними товариствами; застосуванням галузевих основних виробничих засобів (гідротехнічних суднопідйомних споруд), які за своєю природою не мають остаточно встановленого терміну експлуатації; масштабістю судноремонтних підприємств, які відносяться до великих; високим ступенем кооперації та розподілу праці, що призводить до наявності філій, дочірніх підприємств; значною часткою основних виробничих засобів, що впливає на трудомісткість проведення аудиту.

Отже, зазначені фактори є чинниками, які впливатимуть на формування моделі методики аудиту основних засобів й організації аудиторської перевірки необоротних активів узагалі.

Щодо методики аудиту, треба зазначити, що вона повинна визначити методичні прийоми та способи для детальнішої перевірки даних відносно обліку основних виробничих засобів, у тому числі об'єктів з неостаточно встановленим терміном експлуатації.

Ураховуючи дослідження вітчизняних учених, вимоги Міжнародних стандартів аудиту, особливості галузі судноремонту ми дійшли висновку, що можна відокремити пріоритетні методи аудиту основних засобів з неостаточно встановленим терміном на судноремонтних підприємствах: інвентаризацію, спостереження, експертну оцінку, дослідження документів, нормативно-правову перевірку, арифметичну перевірку, контрольне звіряння та ін.

Пріоритетні методи є обраними із кола спеціальних, властивих аудиту за критеріями першочерговості застосування, ефективності, надійності, науковості, які дозволяють результативно перевірити галузеві об'єкти судноремонтних підприємств. Вони необхідні для вирішення особливих завдань аудиту, а саме: отримання впевненості у наявності дозвільних документів на право експлуатації гідротехнічних споруд; обґрунтування вибору ставки амортизації; перевірки правильності розрахунків аморти-

заційних нарахувань; дотримання вимог законодавства щодо відображення витрат на проведення технічних оглядів об'єктів державними контролюючими органами; підтвердження правильності проведення податкових розрахунків щодо таких об'єктів; перевірки правильності ведення їх обліку та відображення у фінансовій звітності відповідно до П(С)БО та МСФЗ.

Щодо організації аудиторської перевірки, маємо думку, що перевірку об'єктів основних засобів з неостаточно встановленим терміном експлуатації — їх стан та використання — слід зараховувати до програми аудиту необоротних активів підприємств судноремонтної галузі за такими питаннями: 1) перевірка договорів купівлі-продажу об'єктів; 2) перевірка первинних документів; 3) перевірка правильності формування вартості об'єктів в обліку; 4) перевірка фактичної наявності об'єктів в експлуатації, на консервації, на складі; 5) перевірка групування об'єктів за ознакою — неостаточно встановлений термін експлуатації — та дійсності свідоств Регістру судноплавства України щодо продовження терміну їх експлуатації; 6) перевірка правильності нарахування амортизації; 7) перевірка обліку об'єктів на синтетичних і аналітичних рахунках та формування інформації у фінансовій звітності; 8) перевірка оподаткування господарських операцій за такими об'єктами.

Література

1. *Петрик О.А.* Організація та методика аудиту підприємницької діяльності: навч. посіб. / Петрик О.А., Савченко В.Я., Свідерський Д.Є.; за заг. ред. О.А. Петрик. — К.: КНЕУ, 2008. — 472 с.

2. *Рудницький В.С.* Аудит / В.С. Рудницький, Я.А. Гончарук. — [2-ге вид. перероб. і доп.] — Львів: Оріяна-Нова, 2004. — 292 с.

Завгородній Р. В.,

ст. викладач кафедри аудиту,

*ДВНЗ «Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана»*

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ В ХОЛДИНГОВИХ КОМПАНІЯХ

Глобальна економічна криза виявила слабкість в організаційних структурах багатьох холдингових компаній і зумовила необхідність змін не тільки в бухгалтерському обліку, а й у системі внутрішнього контролю.